

ఈ శ్వ ర ద త్త పు స్త క ము లు

By

K. VEERESALINGAM

అంబాలెశ్వరస్వామి

27
K. VERESALINGAM

ఈ శ్వ ర ద త్త పు స్త క ము లు.

27-10-1889

ఓ మిత్రులారా :

విహికాముష్మిక విషయములయం దమోఘప్రమాణ మయి యీశ్వరదత్త మయిన గ్రంథ మేదియైనఁ గలదా, ఈశ్వరస్వభావ మునుబట్టి యట్టిగ్రంథ ముండుట సాధ్యమా, అన్నయంశ మనేకస్థల ములయందు పలుమాఱు చర్చింపఁబడుచుండఁగా వినుచున్నాము. ఈశ్వరసద్భావమునే యొప్పికొనని నా స్తికులతో నిది యీశ్వరదత్త మయినగ్రంథ మని వాదించుట కేవలొన్మాదమే యగునుగాన, ఈ విషయ మయి యీశ్వరసద్భావము నంగీకరించెడి యా స్తికులలో మాత్రమే వాదప్రతివాదములు జరుగుట కవకాశ మున్నది. ఈశ్వర దత్తమయినగ్రంథ మున్నదనెడివారు మనుష్యబుద్ధి భ్రమప్రమా దాదులతో గూడిన దనియు, మోక్షసాధనములను పూర్ణముగా తెలిసికొనుటకు తన సహజజ్ఞానము చాల దనియు అందుచేత సీశ్వ రోపదిష్ట మయినగ్రంథముండుట యత్యంతావశ్యకమనియు, అమోఘ ప్రమాణ మయినయట్టి యతాకికగ్రంథమే యుండనిపక్షమున జనులు తమచిత్తమువచ్చినట్లు నానావిధముల ప్రవర్తించుచు స్వేచ్ఛా విహారు లయి సా డగుదురనియు, కాఁబట్టి యీశ్వరునియొక్క పరమ దయాళుత్వమునుబట్టి విచారింపఁగా సీశ్వరోపదిష్ట మయినవేద ముం డుట పరమసాధ్య మనియు, అందుచేతనే యట్టి పరమప్రమాణ మయినవేదము గలదనియు, చెప్పుచున్నారు. ఈశ్వరదత్త మయిన గ్రంథ ముండ దనెడువారు యుక్తాయుక్తవివేకమును బొందుటకయి యిదిమంచి యిదిచెడ్డ యని తెలిసికొనుటకుఁ దగినబుద్ధినితప్ప వేఱు సాధనములను మనుష్యుల కీశ్వరుఁడు ప్రసాదించి యుండలే దనియు,

ఏవిషయమునను సత్యజ్ఞానమును సంపాదించుటకయి లోకానుభవ
 ముతోఁగూడిన బుద్ధిమాత్రమే పరమసాధనముగా గానఁబడుచున్న
 దనియు, సర్వవిషయములయందును జ్ఞానాభివృద్ధి లోకములో బుద్ధియు
 లోకానుభవము మొదలైన వానివలననే కలుగునట్లేర్పఱిచి యీశ్వ
 రుఁడు తా నేవిషయమునందును ప్రత్యక్షసంబంధమును కలిగించుకొన
 కుండుటచే నెప్పుడో యొకప్పుడుమాత్ర ముట్టి సంబంధమును కలిగించు
 కొని యెవ్వరికో వేదము ననుగ్రహించినాఁ డని చెప్పుట యుక్తియుక్త
 ముగా నుండ లేదనియు, తమతమ బుద్ధ్యనుసారముగాఁ బ్రవర్తింపక
 యేకరీతిగాఁ బ్రవర్తించుట పరమప్రమాణ మని చెప్పెడు వేదము
 వలనను గలుగుచుండలేదనియు, వేదప్రమాణము నంగీకరించినవారు
 సహితము సత్యాసత్యనిర్ణయమునకు బుద్ధి యొక్కటియే, యుత్కృష్ట
 సాధన మని యొప్పుకోవలసి వచ్చుననియు వాదించుచున్నారు. అప్పు
 డీయుభయవాదములయందును గల సారాసారములను విమర్శింపవలసి
 యున్నది. బహుమతములవారు భగవద్దత్తమయిన వేదము గలదని
 చెప్పుటయేకాని సర్వోత్కృష్ట ప్రమాణ మయిన యాదివ్యగ్రంథ
 మేది యని ప్రశ్న వేసినప్పుడు మాత్రము తమలో నైకమత్యములేక
 యొకరు చెప్పినవిధమున నొకరు చెప్పక హిందువులు వేద మనియు
 క్రైస్తవులు బైబిలినియు, మహమ్మదీయులు ఖోరా ననియు, పలు
 వురు పలువిధములుగాఁ జెప్పుచున్నారు. ఆవల కేవేదమును దానెఱు
 గక సత్యప్రియుఁడైనవాఁ డొకఁడు వచ్చి నిజమేదో దానిని గ్రహింప
 వలె నని త్యాసక్కుఁ డయి యడిగినప్పు డింద టిన్నివిధములుగా
 చెప్పిలేని, అతఁ డెవ్వరిమాట నమ్మవచ్చును? దేవుఁ డిచ్చిన సత్య
 వేద మేదియైన నొక్కటియే యుండవలెనుగాని యిన్ని యుండవు
 గదా? వీనిలో దేనిని నమ్మవలె నని యాతఁ డడిగినప్పుడు, ప్రతి
 మతస్థుఁడను తనదే సత్యవేద మని సంశయింపక దృఢముగాఁ జెప్పును.

ఇందఱును తమ దొక్కటియే సత్యవేద మనియు తక్కిన వన్నియు
 మనుష్యకల్పితము లైన మనుష్యవేదము లనియుఁ జెప్పుచున్నారే
 మీదొక్కటియే సత్యవేదమని నమ్మి తక్కినవాని నన్నిటిని నిరాక
 రించుట కే ప్రబలహేతువు కలదని మరల నడిగినచో, తమపూర్వులు
 తమ దొక్కటియే యీశ్వరకృత మనియు సత్యవేద మనియుఁ, జెప్పి
 యున్నారు గనుక తమ దొక్కరిదే విశ్వసింపవలసినదని యేకసమా
 ధానమునే కదా యెల్లవారును ప్రజ్యేకప్రజ్యేకముగాఁ జెప్పవత్తురు:
 అప్పు డాతలస్థుఁడు వారి యుత్తరములతో తృప్తినొందక యెల్ల
 వారును తమ పూర్వులమాటనే విశ్వసింపవలయునని చెప్పుచున్నారే
 యిందొకరి పూర్వుల మాటను నిరాకరించి మఱియొకరి పూర్వుల
 మాట నంగీకరించుటకు బలవత్తర మయిన హేతువేది గలదని యిం
 కొక ప్రశ్న మడిగిన పక్షమున, తాను వారిసంతతివాఁ డయిన యాధి
 క్యమునుబట్టి తన పూర్వులమాటను మాత్రమే సమ్మవలయుననియో
 తన వేదమునందు విశేష ముండుటచేత పరీక్షించి చూచి విమర్శ
 మీఁద తనది సర్వోత్తమ మయినదని తేలుచు గనుక దానిని సమ్మ
 వలయుననియో యుత్తరము చెప్పవలసి వచ్చును. విమర్శించి చూచి
 సత్య మయినదని సిద్ధాంతపడిన దానినే సమ్మవలసిన దని యెప్పుడు
 చెప్పుదురో యప్పుడు వేదముయొక్క సత్యమును నిర్ధారణము చేయు
 టకు సహితము బుద్ధియే యుత్కృష్ట ప్రమాణమని సిద్ధాంత మగు
 చున్నది. కాఁబట్టి వేదప్రమాణవాదులు సహితము సత్యాసత్యవిర్ణ
 నుమునకు బుద్ధి పరమప్రమాణమని యొప్పుకొనక తప్పదు. ఈశ్వరుఁ
 డెప్పు డెవ్వరికి తనయూజ్జల నుపదేశించినను గ్రహించువారి మనస్సుల
 కవిబోధపడునట్లేకదా చేయవలెను. అట్లుచేసినచో నాకాలమునందు
 వానిని ప్రత్యక్షముగా గ్రహించువారికిమాత్రమే యవి యీశ్వరాజ్ఞా
 రూపమయిన ప్రత్యక్షవేదప్రమాణము లగునుగాని తక్కినవారి కవి

—కేవల శబ్దప్రమాణమునకంటె నధికమయినవి కానేరవు. కాబట్టి సర్వ శక్తుఁ డయినయీశ్వరుఁడే యెల్లనారల హృదయములకును తన యాజ్ఞలను బోధపఱుపఁ దలఁచుకొన్న పక్షమున, ఆయాజ్ఞల నెల్లవారల హృదయఫలకములయందును స్థిరముగా నుండునట్లు లిఖించును గాని యేకకాలమునందే యొక కొందఱికిమాత్రము ప్రత్యక్షముగాను గణనాతీతమయిన తక్కిన జనబాహుళ్యమున కంతకును చెప్పడు మాటలుగాను నుండునట్లు చేయఁడు. కాబట్టి యీశ్వరుఁడే మానవ కోటికి జ్ఞానోపదేశమును జేసెడుపక్షమున తనయువదేశము నంతను వారి హృదయఫలకములయం దెన్నఁడును జెడని దివ్యాక్షరములతోనే కాని వేఱువిధముగా వ్రాసి యుండఁడనుట నిస్సందేహము. నే నిప్పుడు బుద్ధి యని చెప్పిన మనోగత మయిన సహజబోధ మొక్కటియే యట్టిదిగా నున్నది. సత్యాసత్యనిర్ణయసమర్థ మయి వలసినప్పు డెల్ల నెల్లవారికిని స్ఫురించుచుండెడిహృదయగత మయిన యీ దివ్యలిఖిత మొక్కటియే యీశ్వరదత్త మయినసత్యవేద మగునుగాని తదితరములు కానేరవు. ఇది సత్యవేద మగునా కాదా యని నిర్ణయము చేయుటకు సహితము మనబుద్ధి యెప్పుడు ప్రమాణ మగుచున్నదో యప్పుడే మనోగతమయిన యీ యాత్మవేదమే లిఖితవేదము లన్నిటి కంటెను శ్రేష్ఠమయిన దనియు, దానిబోధకు వ్యతిరిక్తముగాఁ జెప్పెడు వేద మేదియు గ్రాహ్యము కానేర దనియు, విస్పష్ట మగుచున్నది. ఇప్పు డిందువలనఁ దేలివ పరమరహస్యము దేవుని స్వహస్తలిఖిత మని చెప్పఁదగిన యీ హృదయవేద మొక్కటియే యమోఘప్రమాణ మనియు, దీనిబోధన కనుకూలముగా నుండని బాహ్యవేదము లన్నియు నిరాకరింపఁబడవలసినవే యనియు అయి యున్నది. ఎట్లనఁగా పూర్వ మెప్పటిమాటయో విడిచిపెట్టి యిప్పుడే ప్రత్యక్షముగా నవతార రూపమునఁ గానఁబడి మహిమలను జూపుచుఁ దానే దేవుఁడని

తెలుపుచుఁగాని నేత్రగోచరుఁడుకాక యంతర్నితుఁ డయి యుండి యశరీరవాక్కుతో మాటాడుచుఁగాని, మనలో నొక్కరియెదుట నైనను పలువురయెదుటనైనను “ఓ జనులారా! మీరు నిత్యమును దొంగతనము చేయుచుండుఁడు; అసత్యములు పలుకుచుండుఁడు; పరపీడనము చేయుచుండుఁడు; జారత్వము చేయుచుండుఁడు; భార్యలను పోషింపకుఁడు; జననీజనకులను గౌరవింపకుఁడు; దయాదాక్షిణ్యముల నవలంబింపకుఁడు; క్రూరత్వమును మానకుఁడు; ఇవియే వేదవాక్యములు; ఇవియే యీశ్వరుఁడ నయిన నా యాజ్ఞలు; ఇవియే మోక్షసాధనములు; ఇవియే యలంఘ్యధర్మములు” అని యెవ్వరైనఁ జెప్పినచో నవి యీశ్వరాజ్ఞరూపము లయిన వేదవాక్యములని మీలో మతిగలవారెవరైన నమ్ముదురా? నిశ్చయముగా నమ్మరు. ఈశ్వరుఁడు తనమహిమలను జూపుచుఁ బ్రత్యక్షముగాఁ జెప్పుచున్నప్పుడేల నమ్మరు? అవి మన హృదయములయందు స్వాభావికముగా ముద్రింపఁబడియున్న సత్యములకు విరుద్ధముగా నున్నవనియే కదా నమ్మరు. ఆ చెప్పినమాటలను నమ్మకపోవుటయేకాక వానిని చెప్పిన వానినిషయమునఁకూడ మన మెట్టియభిప్రాయమును గలవార మగుదుము? వాఁ డెవ్వఁడో తా నీశ్వరుఁడ ననువేషము వేసికొని మనలను మోసముచేయ వచ్చినరాక్షసుఁడో పిశాచమో యయి యుండునుగాని యీశ్వరుఁ డయి యుండఁ డని మనము నిశ్చయముగా దలఁతుము, కాబట్టి యిందువలన నెన్నఁడో యెవ్వరికో దేవుఁడు చెప్పినాఁ డన్న వాక్యములను మాత్రమేకాక యిప్పుడు ప్రత్యక్షముగా మనకన్నుల యెదురఁ జెప్పిన వాక్యములనుసహితము మన మనస్సులయందు భగవంతునిచే విచిత్రముగా చిత్రింపఁబడి యున్న స్వభావసిద్ధము లయిన మూలసత్యములకు వ్యతిరక్తముగా నున్నంతవఱకు విశ్వసించరా దని నిశ్చితాభిప్రాయ మేర్పడుచున్నది. ఈరీతిగా మనబుద్ధియే సగ్వమున

కును బ్రధాన మని యేర్పడుచున్నప్పుడు, ఆలోచనమీఁద మనయంత
 రాత్మ బోధించెడు సత్యములు మాత్రమే యీశ్వరకృతవేద మనియు,
 బాహ్యవేదము లనియు, సమర్థులగు మనుష్యులచే నాయాకాలాను
 గుణముగా రచియింపఁబడిన వనియు సిద్ధాంతము చేసికొనుట కేమి
 యాజ్ఞేపణ గలదు ?

ఒక్కబుద్ధినే నమ్ముకొన్న పక్షమున బుద్ధ్యనుసారముగా నానా
 జనుల భిన్నాభిప్రాయములనుబట్టి భిన్నమతము లేర్పడు ననియు
 నమోఘప్రమాణమయిన వేద మొక్కటి యున్న పక్షమున సర్వత్ర
 యేకమతము వ్యాపించు ననియుఁ జెప్పుదురుగదా ? అట్టిలాభ మీ
 లిఖితవేదమువలనఁ గలుగుచున్నదా యన్నయంశమును గొంత విచా
 రింతము. ఎల్లవారును భిన్నమతావలంబకు లయి భిన్నవేదముల ననుస
 రించుచు, తమ దొక్కటియే సత్యవేదమని తగవ్రలాడుచున్నారగుని
 మొట్టమొదట నిదే సత్యవేదమన్న యంశములోనే యైకమత్యము
 కుదిరినవారుగా నుండలేదు. ఈభిన్నవేదములసంగతిని విడిచిపెట్టి
 యొక్కవేదమును నమ్మినవారిలోనయిన భిన్నాభిప్రాయములు లేక
 మతవిషయములం దైకమత్య మున్నదా యని విచారింప, అదియుఁ
 గానరాదు. ఒక్క క్రైస్తవమతమును బుచ్చుకొని పరీక్షించినచో
 తన్మతావలంబు లందఱును బైబిలునే పరమప్రమాణ మయినసత్య
 వేద మని యంగీకరించువారైనను వారిలోఁ బరస్పరవిరుద్ధములయిన
 సిద్ధాంతములును, మతశాఖలును నెన్ని యేర్పడి యున్నవో యెల్ల
 రును సులభముగాఁ దెలిసికోవచ్చును. ఈకాలమునందు విద్యాధిక్యము
 వలన సంతకలహము లంతగా లేకపోయినను, పూర్వకాలమునందు
 మతాంతరులయిన మహమ్మదీయులతోఁ బోరాడి క్రైస్తవు లెదుటి
 వారియొక్కయుఁ దమవారియొక్కయు వేలకొలఁదిప్రాణములకు నష్ట
 మొట్లు కలిగించిరో యట్లే స్వమతములోని భిన్నశాఖలవారుసహితము

స్వల్పాంశములను గూర్చి తమలోఁ దమరు పరస్పరవివాదములు పెట్టు
కొని ఘోరయుద్ధములు చేసి యెంత్రజానాశనము కలిగించుకొన్న
దియు చరిత్రములు ఘోషించుచున్నవి. కఠ్యోవేశముచేతను మత
ద్వేషముచేతను పరస్పరసోదర భావమును వహించవలసిన యేకమతా
వలంబకు లయిన వీ యొండొరులవిషయమున జరిగించిన క్రూరకృత్య
ములను దలఁచుకొన్న దేహ మిప్పుడును కంప మెత్తక మానదు.
అమోఘప్రమాణ మయినయొక్క వేదగ్రంథ మున్నను వీరిలో వీరి
కది యేకమత్యము గలిగింపఁ గలిగినదా? అన్యోన్యవిరుద్ధము లయిన
భిన్న సిద్ధాంతములను భిన్న శాఖలను పుట్టకుండ వారింపఁగలిగినదా?
లేదని దృఢముగాఁ జెప్పవచ్చును. ఇందువలన లిఖితవేదమువలనఁ
గలుగు నన్న యేకమత్యము దానివలనఁ గలుగుచుండ లేదనియే గదా
వేదవాదులుసహిత మొప్పుకోవలసి వచ్చును. ఇతరమతములను దూర
ముగా నుంచి కొంతనేపు మనమతమును గూర్చియు మనవేదమును
గూర్చియు విచారితము. భరతఖండమునం దంగఱును బూర్వకాలము
నుండియు నొక్కవేదమునే నమ్ముచు వచ్చినవారయ్యును వారిలో
నొక్కమత ముంకక గానాపత్యాది మతములు మితిమీరి యున్న
ట్లుచు తత్తన్మతావలంబకులు పరస్పరద్వేషముతో నొండొరులతో
గలహించు చుండినట్లును శంకరవిజయూదు లగుగ్రంథము లనేకములు
సహస్రముఖముల ఘోషించుచున్నవి. దీనినిబట్టి చూడఁగా బూర్వ
కాలమునందు సహితము మనవేదము తన్ను నమ్మినవారిలో నెల్ల
నేక మతమును పరస్పరభ్రాతృభావమును స్థాపింప లేకపోయిన దనుట
స్పష్టమేకదా? మతమునుపేరు చెప్పి యాకాలమునందు రాజులసాహ
య్యమున జరపించిన క్రూరకృత్యములను దలఁచుకొనఁగా దేహ
మిప్పుడును జలదరించుచున్నది. నిర్దోషు లయి స్వమతాభిమాననీయు
లయి యుండినజాధులు మొదలగు మతాంతరులను శంకరాచార్యుడు

—లగు మనపూర్వులు మానుషస్వభావమును విడిచి రాతిగానుగలలోఁ బెట్టి యూడించిన దారుణరాక్షసకృత్యములను విన్నమాత్రముచేత దయాలేశము కలవారి శరీరము లిప్పుడును పులకరింపకుండునా? కడచినదానిని బోనిచ్చి మన దేశముయొక్క ప్రస్తుతిస్థితిని విచారించుము. మనమండలమును నొక్కవేదమునే నమ్మినవార మయినను మనలో నైకమత్యము లేక యద్వైతము, విశిష్టాద్వైతము, ద్వైతము, అను మూఁడు ప్రధానమతములు వ్యాపించియున్నవి. అంతటితో నిలువక వీరిలో నొక్కొక్కమతమునం దనేకములైన శాఖోపశాఖ లేర్పడి యైకమత్యాభావమునకును పరస్పరద్వేషమునకును గారణము లయి యున్నవి. ఒక్క విశిష్టాద్వైతులలో రామానుజమతస్థు లనియు, రామానందులనియు, చైతన్య లనియు, వాల్మీకి లనియు, ఎన్నెన్నో శాఖలవారున్నారు. మరల రామానుజులలో వడగళ్లు లనియు తెంగళ్లు లనియు ననేకోపశాఖలుగా భాగింపఁబడి యన్యోన్యకలహములతోను వివాదములతోను దూషణములతోను కాలముగడపుచున్నారు. వీరిలో వీరు మతద్వేషముచేత తగవులాడి ధర్మస్థాపనముల కెక్కినవ్యవహారములు లెక్కకు మిక్కిలిగా నున్నవి. ఈపయిని జెప్పిన మతములలోఁ జేరి న్నబ్రాహ్మణులలో సహిత మన్యోన్యమైత్రిమాట యటుండఁగా సంబంధబాంధవ్యములను తుదకు పంక్తిభోజనములను సహితము మానుకొని యాయా మతములవారి తరమతముల వారి ముఖావలోకనమువలననే పాపము వచ్చుననియు వారి హఠాద్దర్శనము సంభవించినను సచేలన్నానములను భూప్రదక్షిణములను జేయవలయుననియు మతగ్రంథములలో వ్రాసియున్నారు. అనంతములుగా నున్న యిట్టి నిదర్శనములనుబట్టి చూడఁగా వేద మొక్కటినే నమ్మినవారిలో గూడ లిఖితవేదమువలన గలుగు నన్న ప్రయోజనములు కలుగుచున్నవా? ఒక్క వేదవాక్యమునకే మతాచా

ర్యులు, పరస్పరవిరుద్ధములయిన విశరీతార్థములను జేసి వివాద
 పడుచుండగా, సత్యముయినవేదార్థ మిదియని సిద్ధాంతము చేయుట
 యెట్లు సాధ్యమగును? ఒక్కవేదమునే ప్రమాణముగాఁగొని యద్వై
 తులు జీవేశ్వరులకు భేదము లేదనియు, విశిష్టాద్వైతములు జీవుఁ డీశ్వరు
 నకు లోబడినవాఁడై యీశ్వరానుగ్రహమువలన ముక్తి నొందు
 ననియు, ద్వైతములు దుష్కృతజీవులకు ముక్తియే లేదనియు, సిద్ధాంత
 ములు చేయుచుండగా సత్యకాములయిన వారేసిద్ధాంతమును విశ్వ
 సింపవలసియుండును? ప్రతిమతమువారును తమసిద్ధాంతమునకు
 వేదప్రమాణమునే యుదాహరింతురు; వేదార్థనిర్ణయమునకు ప్రామా
 ణకములయిన నిఘంటువులను వ్యాకరణములనే యుదాహరింతురు. ఇట్టి
 సందిగ్ధసమయములయందు సత్యనిశ్చయము చేయుట కిం దేయ్యము
 యుక్తియు క్తముగా నున్నది, యేది గుణబోహుశ్యము కలదిగా
 నున్నది, యేది యోతవఱకు గ్రాహ్యముగానున్నది, అనెఱు బుద్ధి
 విచారము తప్ప వేఱుసాధనము కానరాదు. అమోఘప్రమాణమును
 కొనెడి వేదమునందుఁ బరమవిశ్వాస ముంచినవారికి సహిత మర్థసందే
 హమును, అభిప్రాయభేదమును, గలిగినప్పుడు సిద్ధాంతనిర్ణయమునకు
 బుద్ధి యొకటియే గతియైన ట్లింకవలనఁ బరమార్థ మేర్పడుచున్నది.
 ఈశ్వరోపదేశము అనుకొనెడి యమోఘప్రమాణముల సంధిప్రాయ
 ముగా విశ్వసించునప్పుడును సంశయార్థములయందు సిద్ధాంతము
 నేర్పఱుచుకొనుటకు బుద్ధియొక్కటియే యనివార్యముగాఁ గావలసి
 యుండఁగా, సమస్తవిషయములయందును సత్యగ్రహణమునకు బుద్ధి
 నొక్కదానినే పరమప్రమాణమునుగాఁ జేసికొని దాని సాహాయ్య
 మునకయి మాత్రము పుస్తకముల నేల గ్రహించుచుండరాదు? విరు
 ధార్థములను జేయుట కవకాశము కలవియు, సందేహోప్పదములును,
 అయిన పుస్తకములనే పరమప్రమాణములనుగా గ్రహించి, సత్యా

సత్యనిర్ణయ సమర్థమయి యెల్లవారికిని భగవంతునిచే బ్రసాదింపఁ బడిన యుత్కృష్టసాధనమయియున్న బుద్ధి నా పుస్తకముల నర్థము చేయుటకు సహాయపడుటకు మాత్రమే యేల యంగీకరింపవలెను? ఇట్లడిగినచో మనుష్యబుద్ధి క్రమాద సహితమయిన దనియు, భగవద్దత్తమయిన వేద మొక్కటి మాత్రమే క్రమాద రహితముగా నుండు ననియు, కాబట్టి మనబుద్ధికి విపరీతములుగాఁ దోచిన వానిని కూడ వేదవిహితములయిన వానిని భగవంతుని బుద్ధియొక్క యమోఘత్వమును నమ్మి యపరిహార్యములుగా నంగీకరింపవలయు ననియు, ఊరక చెప్పుదురు గాని యాగ్రంథము లీశ్వరదత్తములయిన వనుటకును విశ్వాసార్హములయిన నిదర్శనము లేవియుఁ జూపఁజాలరు. వారు చెప్పెడు నిదర్శనము లన్నియు రెండు విధములుగా నుండును. అందొకతరగతివి భగవదావేశముగలవారును భగవదంశసంభూతులును జూపి రన్న మహిమలుగా నున్నవి; రెండవ తరగతివి పూర్వము భగవదనుగ్రహమును బొందినవారు దీర్ఘదర్శులయి చెప్పిన యాగామినంగతు లన్నియు సత్యము లగుచున్న వన్న యద్భుతచర్యలుగా నున్నవి. మన మొకదానియొక్క వాస్తవము నెఱుఁగుట దాని తత్వవిమర్శనము వలనగాని దానిని జెప్పినవారు చూపిన యింద్రజాలమహేంద్రజాలములవలనఁ గాదు. కొలిమిలో కరఁగుచున్న సీసము మంచినీళ్ళవలె త్రాగిన మహానుభావుఁడు చెప్పినన్న హేతువుచేత కాకులన్నియు తెల్లనివియు కొంగలన్నియు నల్లనివియు కానేర్చునా? అట్టిమహిమలను నమ్ముద మన్నను, మనవారట్టిమహిమలను దుష్టులకును శిష్టులకునుగూడఁ గలవని చెప్పి యున్నారు. శ్రీమహావిష్ణువుయొక్క యవతారపురుషుఁడయిన శ్రీకృష్ణులవారు గోవర్ధనగిరిని చిటికెనవ్రేలిమీఁద నిలుపుటయే గొప్పమహిమయని మన మద్భుతపడుచుండఁగా, ఇటువంటిపర్వతసహస్రములను

వహించిన భూమండలము నంతను చాపచుట్టవలె చుట్టి మోసిన ఘోర రాక్షసుఁ డయిన హిరణ్యాక్షుని మహిమ యా దేవమహిమను సిగ్గు పఱచుచున్నది. పుస్తకములయందు నర్ణింపఁబడిన యీమహిమలన్నియు నేకాలమునం దయిన నిజముగా జరిగి యుండునా యన్న యంశమునుగూడ మన మిప్పుడు సందేహింపవలసి యున్నది. ఈ గ్రంథములు పుట్టినట్టియు మహిమలు చూపఁబడె నన్నట్టియు కాలము, చెప్పినదానినెల్లను విమర్శలేక నమ్మెడి సత్యకాలము. ఆకాలమునందలి యచూయకు లయినజనులు మూఢభక్తినిబట్టియు ప్రకృతిస్వభావమును ధర్మములను చక్కగా నెఱుఁగ కుండుటనుబట్టియు కొంచెము చదువుకొన్న వారేది చెప్పిన దానినెల్ల సత్యమని విశ్వసించుచుండెడి వారు. అందులో మతవిషయములో మతాచార్యులు చెప్పిన దెల్ల వేదత్యుమే యనియు గురువులను దేవనములనుగాఁ జూడవలయు ననియు వారు చెప్పినదానియం దవిశ్వాస ముంచుట యపచారమనియు బాల్యమునుండియు బోధతగిలియుండుటచేత పూర్వకాలపువారు మాత్రమే కాక విద్యాధికులయిన ఇప్పటికాలపువారు సహితము తక్కిన విషయములయం దెల్లున్నను మతవిషయములయందు ప్రత్యక్షవిరుద్ధములయిన సంగతులను సహితము మాఱుమూటాడక నమ్ముచుండుటను మనము ప్రత్యక్షముగాఁ జూచుచున్నాము. అంతేకాక యీ కాలమునందు సహిత మెక్కడనో జరిగిన యొకయల్పసంగతి కర్ణపరంపరనుండి రాఁగారాఁగా మాఱుచు వచ్చి క్రమక్రమముగా శాఖలతోను నుపశాఖలతోను పెరిగి తుదకు క్రొత్తదగుచు వచ్చుటయు, తరువాత, వారు చూచి ధనియు, వీరుచూచిరనియు నేమియు నెఱుఁగని గొప్పవారనేకులు ప్రత్యక్షసాక్షులుగాఁ గల్పింపఁబడు చుండుటయు, సామాన్యజను లా యచ్ఛతకల్పనలను సందేహపడక సత్యములుగా నమ్ముచుండుటయు, విమర్శకు లెవ్వరయిన శ్రమపడి శోధిం

పరబ్రాహ్మణానాం నాకాశమునంటిన వారామహావృక్షనుంతయు కడపట
 మూఢతాకల్పితములయిన తన శాఖోపశాఖలను మహాద్భుతవృద్ధిని
 పోగొట్టుకొని సామాన్యమయిన చిన్న మొక్క యగుచుండుటయు
 మన మనేక విషయములలోఁ గనిపెట్టుచున్నాము. ఆవిరియంత
 ములుగాని మంచిమార్గములుగాని తంత్రీవార్తలుగాని వృత్తాంతప
 త్రికలు గాని లేని యాకాలములో నాటవికుఁడొకఁడు కోఁతియొకటి
 పెద్దరాతి నెత్తి విసరివేయఁగాఁ జూచి కొంత పెంచి యాకథను తన
 మిత్రుని కద్భుతకరముగాఁ జెప్పవచ్చును. ఆ మిత్రుఁ డింకొకనితోఁ
 జెప్పునప్పు డా తాటికాయయంత రాయియు గుమ్మడికాయయంత కావ
 చ్చును. ఈకథ యింకొకనివద్దకుఁ బోవునప్పటి కాగుమ్మడికాయ
 యంతరాయియు చిన్న పర్వతమంత కావచ్చును. ఈరీతిగా మఱి
 కొందఱిచెవులు చేరునప్పటి కది నిజమయిన పర్వతమే కావచ్చును.
 రాయి పర్వతమంత యయినప్పుడు రాతితోఁగూడ కోఁతియు పెరుగక
 మానదు. ఈరీతిగా కోఁతియు రాయియు జనులనోళ్ళలో పడి పెరు
 గుచు రాఁగా, కట్టకడపట నా మర్కటము వెండ్రుకకు కోటికొండలను
 కట్టుకొని యెగురఁగల మహాహిమగలదయి దానిచరిత్రము సత్య
 మయిన మహాపురాణమే కావచ్చును. అప్పుడనేకలు కల్పితపురుషు
 లును సత్యముగా నున్నవారును గూడ నా దివ్యమర్కటముయొక్క
 యమానుషచర్యలను జూచిన మహానుభావులయిన సాక్షులుగా మహా
 కవులచేఁ జేయబడును రనుటకు సందేహ ముండదు. తరునాతి
 కాలపువారి కాకథ విశ్వాసార్హమయిన పురాణమగుటకును సంశయ
 ముండదు. ఈకాలమందు మహిమలుగా పరిగణింపఁబడెను కథలనేకము
 లీప్రకారముగా బయలుదేరినవనియే నాయభిప్రాయము. ఇప్పటికాలపు
 వారికిట్టి కథలమందలి సమ్మేక మిప్పుడిప్పుడు క్రమముగాతగ్గుచున్నది.

కాబట్టి యీకాలమునందే యా మహిమలు జరుగుచున్నట్లు చెప్పబడిన పక్షమున, ఇప్పటివారు విన్నంతమాత్రముననే వానిని నమ్మక స్థలమును గూర్చియు కాలమును గూర్చియు మహాత్మునితో సంబంధించిన యనేకవిషయములను గూర్చియు నెన్నెన్నో ప్రశ్నలు వేసి చెప్పినవానిని నిరుత్తరుని జేయుటయేకాక సత్యమును శోధించి కల్పించిన కథలయందలి యసందర్భములను లోకమునకు వెల్లడించి సత్యము బయలు పడునట్లు చేయక మానరు. హిరణ్యాక్షుఁడు భూమిని చాపఁగాఁ జుట్టిన కథనే యిప్పటి విద్యార్థులకడ మనము చెప్పెడుపక్షమున, భూమిని చాపవలె చుట్టుట సాధ్య మగునా యనియు, భూమిని చంకక్రింద నిముచ్చుకోఁ గలిగినవాఁ డెంతపొడు గయినవాఁడుగా నుండవలెననియు, భూమికంటె నెన్నో మడుఁగులు పొడుగయినవాఁడు భూమిమీఁద నున్న యొకపట్టణములోని యొక యింట నెట్లమిడె ననియు, ఎక్కడ నిలుచుండి భూమిని దేనిమీఁద పెట్టి చుట్టఁగలిగె ననియు, వేయిప్రశ్నలు వేసి వారు మనకథయొక్క యసందర్భమును అవిశ్వాసనీయతను ప్రకటనచేసి మనలను పిచ్చివారిని జేసి పంపక మానరు. క్రైస్తవ వేదమునందుఁ జెప్పినట్లుగా నొక మహా పురుషుని భూమధ్యసముద్రములో తిమింగిల మొకటి మ్రింగివేసి, అతనిని తనగర్భకుహారములో మూడుదినము లుంచుకొని, తరువాత నాతనిని సముద్రతీరమునందు ప్రాణములతో విడిచినదని చెప్పెడు పక్షమున, ఇప్పటివారు ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులను రప్పించి భూమధ్యసము ద్రమునందు తిమింగిలము లెప్పుడు నుండలేదనియు ఆసముద్రము యొక్క యుష్ణస్వభావమునుబట్టి శీతలప్రదేశములయం దుండఁదగిన తిమింగిలములందు వసించుట సాధ్యము కాదనియు, తిమింగిలము యొక్క కంఠద్వారము చిఱుచేపలుమాత్రము పట్టఁదగిన చిన్నరంధ్ర

మగుటచే మనుష్యుఁడు దాని కంతములోనుండి కడుపులోనికి పోవుట
యసాధ్యమనియు, చూపి యాసంగతి యసత్యమని స్థాపింపకుండురా ?

ఈశ్వరావేశముగల పూర్వకాలపు మహానుభావులు సూచించి
రన్న భావికాలజ్ఞతయు విమర్శించి చూచినచో నీప్రకారముగానే
యుండును. పూర్వకాలపు దీర్ఘదర్శులు సూచించినవియుఁ జెప్పినట్టుగా
కాలాంతరమున జరిగినవియు నయిన యద్భుతకార్యము లేవియుఁ గాన
రావు. అందులోఁ గొన్ని నిజముగా జరిగిన తరువాతనే వెనుకటివారు
చెప్పినట్లు పౌరాణికులు వ్రాసినవియు నయి యుండవచ్చును. మఱి
కొన్ని వెనుకటివారు వ్రాసిన వాక్యముల కనేకార్థములు తీయుట కవ
కాశము కలుగఁగా, నేదో యొక యర్థమును ప్రస్తుతకాలమునందు
జరిగిన యొక వృత్తాంతముతో సరిపెట్టి మనపూర్వుల త్రికాలజ్ఞతను
స్థాపించిన రీతివియు నయి యుండవచ్చును. సర్వజ్ఞులయిన మనపూర్వులు
కలియుగమున నయిదువేలసంవత్సరములు వచ్చునప్పటికి వర్ణసాంక
ర్యము కలుగుననియు ధర్మము చెడుననియు వ్రాసియుండిరనియు,
వారివాక్యము లిప్పుడు సత్యము లగుచున్నవనియు, మనవారనేకులు
తోంటివారి దీర్ఘదర్శిత్వమునకు దృష్టాంతముగా నుదాహరించు
చుండఁగా మనము పలుమాఱు వినుచున్నాము. “గతకాలము మేలు
వచ్చుకాలముకంటెకా” అన్నయారోగ్యక్తినిబట్టి యకాసని తలయూచిన
నేమోకాని, సత్యమునుబట్టి విచారింపఁగా పూర్వకాలమునందే ధర్మ
దేవత నాలుగుపాదములతో నడుచుచు వచ్చినందుకును, ఇప్పుడు
కుంటుపడిపోయి యొంటికాల్తోనే నడుచుచున్నందుకును, నాకు ప్రబల
నిదర్శనము లేవియుఁ గానరావు. పురాణములనుబట్టి కృతయుగవర్తన
మును విచారింపఁ బూనినపక్షమున, మనుష్యులమాట యటుండఁగా
దేవతలలోనే వ్యభిచారదోషము లేనివారు కానరాకున్నారు. పూర్వము
చంద్రుఁడు దేవగురుని విషయమునఁ బ్రవర్తించినట్టుగా గురుభార్యను

లేవదీసి యింట నుంచుకొని మగఁడు వచ్చి యడిగినప్పుడును విడువక తగవులాడువారును, పరులు ప్రార్థించి భార్యను మగని కిప్పించినమీఁదట పుట్టిన పుత్రునకయి పోరాడువారును, తగవులు తీర్చువారును, మనకాలమునందు బహిరంగముగాఁ గానరారు. ఎక్కడనైనఁ గొందఁ టున్నను వారిని రాజులు దోషులనుగా నెంచి శిక్షించుచున్నారు. ఇటువంటివి చెప్పబూనినచో నెన్నయైన నున్నవి గాని గ్రంథబాహుశ్యభయముచేత నీవిషయమును విరమించెదను.

మనపూర్వులు చూపిరన్న మహిమలుచు దీర్ఘదర్శిత్వమును పరీక్షకు నిలుచునవి కావనియు విచుర్భుచేయక విశ్వసించిన వారికి మాత్రమే విశ్వాసార్హములుగా నుండుననియుఁ జూపియున్నాను. అయినను మహిమలు మొదలయినవానినిగూర్చి గ్రంథములు వ్రాసిన పూర్వు లందఱును వంచకులనియు నసత్యవాదు లనియు నేను జెప్పను. ఆకాలస్వభావముచుబట్టి వారసత్యములను సహితము సత్యము లనియే నమ్మియుండవచ్చును. ఆకాలపువారు సాధారణముగా నప్రత్యక్షమయిన సంగతులలో నసాధ్యచర్యలు చెప్పినను శంకింపక విశ్వసించుస్వభావము గలవారు; కాఁబట్టి గొప్పవారుప దేశించెడు సద్ధర్మములనుబట్టి వారియెడలఁ గలిగిన శౌరవమువలన వారివిషయమయి మూర్ఖు లేమహిమలను జెప్పుచు వచ్చినను నమ్ముచుండెడివారు. కథలను నమ్ముచు వానియం దాదరాతిశయము కలిగి యుండెడి ప్రపంచముయొక్క యా బాల్యదశలో జనులు సత్యములకును కల్పనలకును, ప్రత్యక్షములకును భ్రమలకును, స్వభావసీద్ధములకును స్వభావవిరుద్ధములకును భేదము నంతగాఁ గనిపెట్టఁదగిన సితీలో నుండువారు కారు. కాఁబట్టి మన మిప్పుడువారిని మోసగాంఢ్రని దూషింపక వారు చెప్పినమహిమలను విశ్వసించు విషయములో మాత్ర మత్యంత జాగరూకుల మయి యుండవలెను.

మనము ప్రత్యక్షముగా దెలిసికోదగియున్నంతవఱకు భగవంతుఁ డెక్కడను జ్ఞానమును మనుష్యులకు వారి బుద్ధిమూలమునను సృష్టిమూలమునను లోకానుభవమూలమునను దప్పు దాను ప్రత్యక్షమయి యుపదేశించుచున్నట్లు కానఁబడదు. ఒక్కసారి యీశ్వరుఁడు ప్రత్యక్షముగానే జనులకు జ్ఞానోపదేశమును జేయుట తటస్థించిన పక్షమున, ఆయనయొక్క పరమదయాభుక్తిమునుబట్టి విచారింపఁగా నతఁ డెల్లప్పుడును జనులకేల ధర్మోపదేశమును చేయుచుండరాదో చెప్పుటకు హేతువేదియుఁ గానరాదు. అతఁడు కొన్నివేల సంవత్సరముల క్రిందట హిందూవేదమును పందొమ్మిదివందల సంవత్సరములక్రిందట క్రైస్తవవేదమును పదుమూడువందల సంవత్సరములక్రిందట మహమ్మదీయవేదమును వారివారి మతానుసారముగా ననుగ్రహించి యుండిన పక్షమున, మధ్యమధ్యసంతతకాల మెడముండునట్లుగా నొక్కొక్కరికి మాత్రమే తనయుపదేశములారాభమును గలుగఁజేసి తక్కినవారి కట్టి లాభమును గలుగఁజేయక వారిని సంశయాభిలో ముంచివేసి యితరులు చెప్పినమాటలనే నమ్ముకొని ప్రవర్తింప వలసినవారినిగా విడిచిపెట్టినా? సర్వజ్ఞుఁ డయిన యీశ్వరుఁడు లోకజాలముయొక్క పరిసాలనము నిమిత్తము తా నేర్పఱుచుకొన్న క్రమమును రెండుమూడు సారులుమాత్ర మతిక్రమించుచున్న నమ్మదగియుండునా? ఏదో యొక్కగ్రంథమునే జను లందఱును విశ్వసించి దాని ప్రకారముగానే యెల్లవారును నడువవలె ననియే భగవదుద్దేశ మయిన యెడల, ఆత్మవేదమును సృష్టివేదమునుగూడ దాని కనుకూలముగా నుండి క్రమక్రమాభివృద్ధులవలన జనులందఱు నాయొక్కమార్గముననే యనుసరించువారు కారా? అప్పు డిన్నిమతభేదము లుండుట కవకాశము గలుగునా? మనయొక్కయు సృష్టియొక్కయు తత్త్వమును బరిశీలించి చూడఁగా మనుష్యుఁడు తన యాలోచనచేతను లోకానుభవము

చేతను వస్తుతత్వవిచారముచేతను మాత్రమే యెల్ల నిషయములందు మనము వృద్ధి పొందవలెనని భగవదిచ్చ యెట్లు కనబడుచుండ లేదా? క్షణకాలము వాదము నిమిత్త మీశ్వరుడు లిఖితనేదము నిచ్చెననియే యొప్పుకొన్నను దానిని వ్యాపింపజేయుటకయి యీశ్వరుఁ డేర్పఱచినమార్గ మప్రతిహత మయినదిగా నుండదా? సర్వశక్తుఁ డయిన భగవంతుఁడు తన యిచ్చను లోకమున కంతకును దెలుపఁ దలఁచుకొన్నపక్షమున, భూమండలములోని యొక్కడనో యొకమూల నొకచోట నుండెడి యొక్కమనుష్యునకుఁ గాని పలువురు మనుష్యు లకుఁ గాని తెలిపి వారిమూలముననా వ్యాపింప జేయవలెను? అనంత మయినకాలమునం దెల్లను సిరముగా బహులక్షయోజన విస్తీర్ణ మైన జగత్తునం దంతటను స్థాపింపవలసిన ధర్మములను ఒక్కమూల సత్యల్ప కాలము జీవించెడు కొందఱు మనుష్యుల కొక్కభాషలోఁ జెప్పి నానావిధభాషల వారికిని నానాదేశముల వారికిని నానాకాలముల వారి కివి బోధించు నసాధ్యపుపనిని వారికి నియమించునా? మనుష్య మాత్రులయిన రాజులుసహితము తమ శాసనములను తమ రాజ్య ములో వ్యాపింపజేయుట కయి రాజకీయవ్యవహారపత్రికలయందు బ్రకటించియు నానా భాషలయందు భాషాంతరీకరించియు పూర్ణ ముగా లబ్ధమనోరథులు కాకుండగా సర్వజ్ఞుఁడును, సర్వశక్తుఁడు నయిన పరమేశ్వరుడు తనశాసనముల నెవ్వరికిని దెలియకుండ నొక్క మూలనున్న యొక్క మనుష్యున కొక్కభాషలోఁ జెప్పి యంతటితో తృప్తిపొందియుండు ననుటకంటె విరుద్ధము మఱియొకటి యుండునా?

ఈ విషయమయి నేనింత నొక్క చెప్పుటచేత మనుష్యుని యభివృద్ధికి పుస్తక సాహాయ్య మక్కఱ లేనట్లు నాయభిప్రాయమని మీ రెంతమాత్రమును భ్రమింపఁగూడదు. మన యభివృద్ధికి పుస్తకము లవశ్యముగా నుండవలసిన వనియే నాయభిప్రాయము. పుస్త

కములమూలముననే కదా మనపూర్వులు తాము కష్టపడి లోకానుభవముచేత సంవత్సరములకొలది కృషిచేసి కూర్చిన జ్ఞానధనమంతయు మన కశ్రమలభ్యమగునట్లుగా ఊణకాలములో మనకు కొల్లబెట్టగలుగుచున్నారు? స్వర్ణరజతాదిరూపముల నున్న ధనముకంటె సహస్రగుణము లధికమూల్యమయిన జ్ఞానధనమును మతిమంతుఁడెవ్వఁడైన నిరాకరింపఁ జూచునా? జ్ఞానధన మెందున్నను మన మవశ్యముగా గ్రహింపవలసినదే. వేదమునం దున్నను, వేమనశతకమునం దున్నను, స్మృత్యయం దున్నను, సుమతీ శతకమునం దున్నను, బైబిలునం దున్నను, ఖొరాను నం దున్నను, మఱియెందున్నను సత్యము మన కవశ్యాదరణీయముగా నుండవలెను. మన కెంతబుద్ధియున్నను లోకానుభవమును, పుస్తకసాహాయ్యమును లేక మన మభివృద్ధిపొందనేరము. అయినను నేను జెప్పిన దంతయు భ్రమప్రమాదాదులతోఁ గూడిన మనుష్యులచేతఁ చేయఁబడిన పుస్తకము లమోఘప్రమాణములుగా నుండనేరవు. కనుక వానియం దున్న సత్యములనెల్ల గ్రహించుచు బుద్ధ్యనుభవాదులచేత సత్యములని క్షేలినవానిని నిరాకరింపవలయునని మాత్రమే. సత్యనిర్ణయముకొఱకు మనబుద్ధి నుపయోగింపక యొకపుస్తకము నమోఘప్రమాణముగా స్వీకరితుమేని, మన మప్పు డాలోచనను పోఁగొట్టుకొని మూఢభక్తిని మూఢవిశ్వాసములను మూఢాచారములను బొందవలసినవార మగుదుము. కేవల పుస్తకప్రమాణము నవలంబింపక సత్యాసత్యవిచారమునందు మన యాలోచననుగూడ నుపయోగించుకొందుమేని, అప్పు డసత్యముల నెందున్నను విషుచుచు సత్య మెందున్నను గ్రహించుచు కేవల సత్యప్రియుల మయి జ్ఞానాభివృద్ధి బొందుచుండుము. కాఁబట్టి నీతిని గలిగించునట్టియు సత్యములను నెల్లడించునట్టియు నిజమయిన భక్తి

విశ్వాసములను వృద్ధిపఱచునట్టియు సంగతు లెందున్నను మహాదరముతో గ్రహించుట కయి మన మభ్యాసము చేసికోవలెను.

ఈలోకములో భగవంతుడు మన ప్రవర్తనమునుగూర్చి యేమియు మనకు ధరోపదేశమును జేయఁడా? ఏమియుఁ దెలియకుండ మనల నెల్లకాలము వంధకారములోనే యుంచునా? యని యెవ్వరయిన నడుగవచ్చును. మీప్రశ్నల కుత్తరముగా గ్రహింపఁ దలఁపుగొన్నవారి కెల్ల భగవంతుఁ డెప్పుడును విరామము లేకుండ నుపదేశించుచున్నాఁ డనియే నేను దృఢముగాఁ జెప్పగలను. ఈశ్వరుఁడు

మన కనుగ్రహించినవేదములు రెండున్నవని చెప్పవచ్చును. అవి సమస్తకాలముల యందును సమస్తప్రదేశముల యందును నవిచ్ఛిన్నములుగా నుండును. అందొకటి ప్రపంచవేదము. ఈసృష్టివే

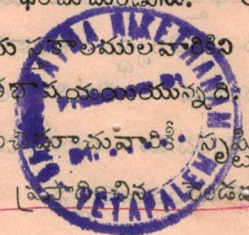
దమే పుస్తకములన్నియుఁగలిసి చెప్పఁదగినదానికంటె శతగుణములధికముగా భగవంతుని మహిమలను శక్తులను మంచితనమును దెలిసికొనఁగోరు వారి కందఱికిని మాటలు లేకయేయందఱికిని దెలిసెడిభాష

తో నదా ఘోషించుచుండును. బ్రహ్మాండము మొదలుకొని యణువు వఱకునుగల సృష్టిజాల మంతయు మీకు దేవుని మహాత్వమును దయాళుత్వమును వెల్లడించుచుండలేదా? ఏవస్తువునుజూచిన, అది

యీశ్వరుని మహాత్త్వమును శక్తిని కరుణాళుత్వమును న్యాయమును బుద్ధిని ప్రేమను సహస్రముఖముల ఘోషింపకుండును? సృష్టివర్ణములోని యేపదార్థమును విమర్శించినను, అది యొక యుద్గ్రంథమై

పరిశీలించిన కొలఁదిని విశేషార్థమును బోధించుచుండును. అది బోధించెడి భాష యెల్లదేశములవారికిని సమస్తకాలములవారికిని పండితపామరసామాన్యముగా బోధపడెడు విచిత్రభాషయనియున్నది. సర్వసత్వములును సర్వమతసారములును పరిక్షించి తామువారికి సృష్టివేదమునందే యిమిడియున్నది. ఈశ్వరుఁడుమనకు ప్రవేశించిన

రెండవవేదము

మాంసమయములయిన మన హృదయఫలకములయందే యాబాలవృద్ధముగా నందఱికిని విదితమగునట్లు దివ్యాక్షరములతో లిఖింపఁబడియున్నది. దానియందు దిమిడియున్న సమస్త ధర్మములును మనమేకార్యమును జేయఁ బూనినప్పుడును మన ప్రయత్న మక్కఱలేకయే కన్నులఁ గట్టినట్లుండి హిఠోపదేశము చేయుచుండును. ఈశ్వరదత్తము లయిన యీ రెండువేదములే సమస్తసత్యములకును సమస్త ధర్మములకును సమస్త సుఖములకును మూలాధారములు. కాఁబట్టి మన మెల్ల విషయములయందును నివి యుపదేశించు సత్యములను నిరాకరింపక యాదరించుచు నిరంతరాభివృద్ధిని పొందుచుండుముగాక !

లిఖితవేదమువలన నైకమత్యము కలుగక మతభేదములును మతద్వేషములును సంభవించునని యాక్షేపించుచున్నారగుదా, మీరు చెప్పెడి హృదయస్థమయిన “యాత్మవేదమును” నమ్మి ప్రవర్తించు నప్పుడు మాత్రము మనుష్యుల బుద్ధ్యనుసారముగా మఱిన్ని మతభేదము లేర్పడి మఱిత యైకమత్యముచెడి సర్వజనవిశ్వాసపాత్రములయిన కట్టుబాట్లులేక లోకము మఱిత చెడిపోదా యని మీరడుగవచ్చును. హృదయగతమైన యాసత్యవేదము ననుసరించునప్పుడట్టి వైషమ్యాదులు కలుగుట కెంతమాత్రమును నవకాశముండదు. అప్పుడైకమత్యము చెడుటకు మాఱుగా బలపడి లోకము బాగుపడును. మన మనస్సులయందు రెండువిధములయిన జ్ఞానములున్నవి. అందొక విధమైనవి యెప్పుడును మార్పును జెందక నదా యేకరీతిగా నుండునవి; రెండవ విధమైనవి కాలానుసారముగా యుక్తమయిన మార్పులను జెందుచు నభివృద్ధి కవకాశము కలిగించునవి. ఆ లోచనవలనను విమర్శవలనను గలిగెడి యీరెండవవిధమయిన జ్ఞానవిషయమున నభిప్రాయభేదము లుండవచ్చునుగాని, మనుష్యసామాన్యముయొక్క హృదయములయందెల్లను దేవుని దివ్యలిఖితములయియున్న మొదటి

విధమయిన “సత్యము పలుకవలెను. అసత్యము పలుకఁగూడదు; శమ దమ దయాదులను పూనవలెను; జారత్వచోరత్వ మాత్సర్యాదులను మానవలెను.” అను సివి యాదిగాఁగల మూలతత్త్వముల మాత్ర మెప్పుడును మాఱవు. మానవహృదయములనంటి సర్వ కాల సర్వావస్థలయందును మాఱక యేకరీతిగా నుండెడి యీ ప్రాథమిక సత్యములనే శాస్త్రవేత్తలు సామాన్యజ్ఞాన మనియు సహజ బోధ మనియు స్వాభావికతత్త్వ మనియు వివిధ నామములతో వ్యవహరించుచున్నారు. దేవుఁడు కలఁడనియు, ఆత్మ దేహనాశము వలన నశింపదనియు, మరణానంతరము పుణ్యపాపఫలముల ననుభవించెడు పరలోకము గలదనియు, మనకుఁ గలిగెడు జ్ఞానము స్వభావస్థితిమయిన సహజబోధమే కాని యాలోచనచేతను విమర్శచేతను లోకానుభవము చేతను గలిగినదికాదు. ఈ సహజబోధమునకు వ్యతిరీక్తముగా దేవుఁడు లేఁడనియు, ఆత్మలేదనియు, పుణ్యపాపములు లేవనియు, కొందఱు మాటలతోఁ జెప్పవచ్చునుగాని మనస్సుమాత్రము వారిమాటలతో నేకీభవింపక యెప్పుడును పయి సత్యములను స్థాపించుటకయి లోపలపోరాడుచునే యుండును. అంగుచేతనే కొందఱు మరణానంతరమున పుణ్యపాపఫలానుభవము లేదని పయికిఁ జెప్పుచునేయున్నను, అట్టివారు సహితము హృదయగత మయిన సహజబోధమును తుడిచివేయలేక దానికి లోఁబడి కొన్నిపనులు చేయవచ్చుననియు కొన్నిపనులు చేయఁగూడదనియు నమ్మి యీ ప్రకార మాచరించుచునే యుండురు. ఈ ప్రాథమికసత్యములు వారివారి యిచ్ఛాధీనములయి నానావిధములుగా నుండక సర్వజన సామాన్యములయి యేకవిధమయినవిగా నుండును. కాఁబట్టి యవి పండితులకును సామరులకును బాలురకును వృద్ధులకును వనవాసులకును గృహవాసులకును సర్వ మానవులకును సామాన్యధనమని చెప్పవచ్చును.

అత్మ నిత్యమనియు, పుణ్యసాఫలముల నిచ్చెడు పరమేశ్వరుడు గలడనియు, మన కిప్పుడు కలిగియున్న సహజజ్ఞానము మనకు వేదమూలముననే కలిగినదనియు, వేదమే లేకపోయినయెడల మన మాముష్మికవిషయములయందు మూఢుల మయి యుందు మనియు, కొందఱు సాధింపజూతురుకాని యావేదవాచులవాదము సయుక్తికమయినది కాదు. చక్కగా నాలోచించి చూచినపక్షమున, వేదోత్పత్తికి పూర్వమునందే యీశ్వరసద్భావాదులయందు జనులకు నమ్మకముండనియెడల వేదము లీశ్వరాజ్ఞానాపములని విశ్వసించుటయే యసాధ్యమని స్పష్టపడక పూనదు. ఎట్లన. దేవుడున్న సంగతియే యావఱకు నిశ్చయముగా నమ్మనిపక్షమున, అవి దేవుఁ డిచ్చిన పుస్తకము లని నమ్ముట యెట్లు సాధ్యమగును? దేవుడు పరమకారుణికుఁ డనియు పరిశుద్ధుఁడనియు కళ్యాణగుణపరిపూర్ణుఁ డనియు నావఱకు నమ్మి యుండనియెడల, అతఁడు తనవేదమునందుఁ జెప్పిన దాని నెల్లఁ జెల్లించుననియు తదుక్తఫలములను గలుగఁజేయుననియు నమ్ముట యెట్లు సాధ్యమగును? అణునూత్రమును సాధ్యము కాదు. కాఁబట్టి వేదోత్పత్తికిఁ బూర్వమునందును మనుషునకు భగవద్విషయకజ్ఞానము సహజముగా నున్నదని యొప్పుకోవలసి వచ్చును. ఈసహజజ్ఞానమే మతమునకు సుస్థిరమయినపురాదిగానుండును; విమర్శమొదలయినవానివలనఁ గలిగెడు జ్ఞానములు వృద్ధియోగ్యమయిన మతసాధమునకు విచిత్రము లయిన యుపరిభవనములుగా నేర్పడుచుండును. అందుచేత మనము బుద్ధిని ప్రసరింపజేసి పరిశోధన చేసిన కొలఁదిని క్రమక్రమాభివృద్ధిని జెందును. మతము పరిశుద్ధ మయి మహోన్నతమగుచు వచ్చును. విమర్శ యెప్పుడును సహజజ్ఞానము ననుసరించియే యుండునుగాన, విమర్శించి చేసినపని స్వాభావిక మతమునకు మెఱుఁగు దెచ్చుచుండును. కాని చాని కెప్పుడును విరుద్ధ మయినదిగా నుండదు.

సహజబోధము నాధారపఱచుకొని సత్యాసత్యవిచారము చేయుచు
 వినుస్కించుచు వచ్చిన యెడల, మతము కాలానుగుణముగా సభివృద్ధి
 నొందుచుఁ బ్రకృతిశాస్త్రముల కెన్నఁడును ప్రతికూలముగా నుండ
 కుండును. దానిని విడిచి వేదప్రమాణమునే నమ్ముకొని యుండెడి
 పక్షమున, మతమునకును కాలానుగుణముగాఁ జెంపు చెందుచుండు
 ప్రకృతిశాస్త్రములకును విరోధమును కలహమును గలిగి శాస్త్రజ్ఞుల
 కెల్ల మతమునం దవిశ్వాసమును నగౌరవమును గలుగుటకుఁ గారణ
 మగును. మతమును బుద్ధికిని యుక్తికిని బాహ్యము కాకుండ నుంచుచు
 వచ్చెడుపక్షమున, ప్రకృతిశాస్త్రమునం దొక్కొక్క మూలతత్వమును
 కనుగొన్నకొలఁదిని మతమునం దీశ్వరునిమహిమ నొక్కొక్కదానిని
 కనుగొన్నట్లయి మతము పెంపు చెందు చుండును. దేవుని స్వహస్త
 లిఖితము లయిన ప్రకృతిశాస్త్రతత్వములకు మతసిద్ధాంతము లెప్పుడు
 వ్యతిరేకములుగా నుండునో యప్పుడు మత మడుగంటి క్రమక్రమ
 ముగా క్షీణింపక తప్పను. కాఁబట్టి మన మంధప్రాయముగా మన
 పూర్వులు వేదవాక్యము లని చెప్పినవానినెల్ల నమ్మక సందేహము
 కలిగినప్పుడు వినుర్బు చేయుచువత్తుమేసి, మూఢాచారములను మూఢ
 విశ్వాసములను విడిచి సత్యమునుమాత్రమే గ్రహించుచుండుము.
 పుస్తకములకంటె మనకు సత్యమే యమూల్య మయినది. కాఁబట్టి
 సత్య మేపుస్తకమునందున్నది మనము దానిని గ్రహించుచుండ
 నలెను; సత్య మేపుస్తకమునందు లేకున్నను మనము దానిని పరిత్య
 జించుచుండవలెను. ఇదియే మన పురోభివృద్ధికి సాధన మయినపర
 మార్థము.

వృద్ధికి హేతువయిన వినుర్బునజ్ఞానమునం దభిప్రాయభేదము
 లున్నను స్వాభావికమతసిద్ధాంతముల యం దభిప్రాయభేద ముండదని
 యివఱకే నొక్క చెప్పి యున్నాను. కొందఱుజనులుగాని కొన్ని

జాతులవారు గాని కొన్ని దేశములవారు గాని యల్పకాల మయినను చిరకాల మయినను దురాచారదుర్మతములకు లోబడి యస్వాభావిక సిద్ధాంతముల నవలంబింపవచ్చును గాని యట్టి యసత్యము లెంతకాలము ప్రబలములుగానున్నను నెవరికసత్యములు మాత్రము మానవహృదయములం దెన్నడును మొదలంట నశింప నేరవు. మనము బుద్ధిని విమర్శజ్ఞానమును ననుసరించి ప్రవర్తించుటవలన పుస్తకములయొక్క గాని గురువులయొక్కగాని మధ్యవర్తిత్వ మక్కఱలేక మన మీశ్వరాజ్ఞలను ప్రత్యక్షముగా గ్రహించుచు, దేవాలయములయందును దూరదేశశీర్షములయందును గాక దేవునిని మన హృదయాంతరమునందే చూచుచుండుము. ఈ సత్యములను మనము నమ్ముకొని ప్రవర్తించెడు పక్షమున, ప్రాపంచికగురువులు మనల నొకవేళ విడనాడినను లోకగురుఁ డయిన పరమేశ్వరుఁడుమాత్రము మనలను విడిచిపెట్టక యనిర్వచనీయ మయిన యాత్మానందము నిచ్చుచుండును. కాబట్టి మన హృదయగత మయిన సహజబోధమునందును ప్రకృతితత్త్వములయందును మనకుఁ బరమవిశ్వాసము కలుగునట్లును సత్య మొదాన్నను గ్రహించుచు నీశ్వరాజ్ఞానుసారముగా సన్మార్గమునఁ బ్రవర్తించునట్లును సర్వకారుణ్యుడైన సర్వేశ్వరుఁడు మనకు దృఢచిత్తమును ప్రసాదించునుగాక !